

Warszawa, 27 kwietnia 2018 r.

ZSE.5533.100.2018.AKD

PROTOKÓŁ KONTROLI

1. **Nazwa szkoły/placówki:** Zespół Szkół Specjalnych nr 90 w Warszawie
Adres: ul. Ks. A. Kordeckiego 54, 04-330 Warszawa
Imię i nazwisko dyrektora: Danuta Wodyk-Wyczółkowska
2. **Nazwa i adres organu sprawującego nadzór pedagogiczny:**
Mazowiecki Kurator Oświaty, Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa.
Imię i nazwisko kontrolujących:
 - Izabela Wielgomas - starszy wizytator w Wydziale Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie,
upoważnienie nr ZSE.5533.100.2018.AKD z dnia 17 kwietnia 2018 r. wydane przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
 - Anna Kościarska-Dobosz - wizytator w Wydziale Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie,
upoważnienie nr ZSE.5533.100.2018.AKD z dnia 17 kwietnia 2018 r. wydane przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. **Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły/placówki:** 13
4. **Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli** ze wskazaniem dni, w których odbyły się czynności kontroli: 18 kwietnia 2018 r.
5. **Tematyka kontroli:** *Zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami. Zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauczania, wychowania i opieki.*

Kontrola została przeprowadzona w związku z ustną skargą rodzica przyjętą w Kuratorium Oświaty (protokół z dnia 27 marca 2018 r.), dotyczy sprawy: ZSE.5751.6.2018.AKD.

W trakcie kontroli wykonano następujące czynności:

- przeanalizowano dokumentację:
 - Księgi uczniów: Tom I dla Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 5, Tom II dla Gimnazjum Specjalnego nr 97, Tom III dla Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy, założone 1 września 2013 r.,
 - Dokument „Pracownicy - kwalifikacje i nauczane przedmioty” i pomocy nauczycieli,
 - Bieżące oceny opisowe uczniów,

.....
parafy kontrolujących

.....
dyrektora szkoły/placówki

- Protokoły z zebrań rady pedagogicznej: nr 139 z 1 września 2017 r. i nr 140 z 13 września 2017 r.
- Harmonogram obserwacji zajęć na rok szkolny 2017/2018.
- Zestaw procedur obowiązujących w szkole w szczególności w zakresie bezpieczeństwa.
- przeprowadzono:
 - rozmowę wyjaśniającą z Panią _____ – powołaną na stanowisko wicedyrektora Zespołu Szkół nr 90 w Warszawie na okres od 8 stycznia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., w związku z długoterminowym zwolnieniem lekarskim wicedyrektora (z uwagi na nieobecność w dniu kontroli dyrektora szkoły p. Danuty Wodyk-Wyczółkowskiej - urlop wypoczynkowy),
 - ogląd pomieszczeń szkoły,
 - obserwowano zajęcia edukacyjne oraz dyżur pełniony przez nauczycieli wspólnie z pomocami nauczycieli podczas przerwy.

6. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz wnioski wynikające z ustalonego stanu faktycznego

a) informacje ogólne

Zespół Szkół Specjalnych nr 90 w Warszawie mieści się w wolnostojącym, piętrowym budynku. W Zespole Szkół funkcjonuje Szkoła Podstawowa Specjalna nr 5 w Warszawie (13 oddziałów), Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy nr 6 w Warszawie (7 oddziałów) oraz dwa zespoły rewalidacyjno-wychowawcze. Wszyscy uczniowie posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Zespół Szkół dysponuje specjalistycznymi salami: do zajęć integracji sensorycznej, rehabilitacji, gimnastyki korekcyjnej, muzyczno-rytmiczną, rewalidacyjnymi (3) „doświadczenia świata”, logopedycznymi (3) oraz pracowniami: komputerową, plastyczną, ceramiczną. Ponadto, Zespół posiada mieszkanie treningowe dla uczniów szkoły specjalnej przystosowującej do pracy, bibliotekę, gabinet pielęgniarstwa, 2 świetlice, stołówkę oraz salę gimnastyczną.

b) kwalifikacje i zatrudnianie nauczycieli, pomocy nauczycieli oraz specjalistów

Wszyscy nauczyciele i specjaliści zatrudnieni w Zespole Szkół posiadają kwalifikacje zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1575), co potwierdza dokument „Pracownicy - kwalifikacje i nauczane przedmioty”, przedłożony przez wicedyrektora w dniu kontroli. Jednocześnie Pani Joanna Wrona podkreśliła, iż nauczyciele i specjaliści legitymują się dodatkowymi kwalifikacjami zdobytymi podczas studiów podyplomowych lub kursów kwalifikacyjnych oraz uczestniczą w różnych formach doskonalenia nauczycieli (m.in. warsztatach, szkoleniach, kursach, seminariach, konferencjach, radach szkoleniowych). Większość kadry pedagogicznej to pracownicy

parafy kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

z wieloletnim stażem pedagogicznym (pracujący z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną intelektualnie) i posiadający wysokie stopnie awansu zawodowego (nauczyciela mianowanego i dyplomowanego).

Z wyjaśnień Pani Joanny Wrony, wicedyrektora, wynika, że w Zespole Szkół nie są zatrudniani nauczyciele wspomagający, co zgodne jest z przepisami prawa oświatowego. Natomiast w celu wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578) w Zespole Szkół zatrudniono dodatkowo osoby na stanowisku - pomoc nauczyciela we wszystkich 8 oddziałach klas I-IV szkoły podstawowej specjalnej (jedna osoba na oddział) oraz przydzielono jedną pomoc nauczyciela dla 2 zespołów rewalidacyjno-wychowawczych. Ponadto, w Zespole dodatkowo zatrudniono 4 pracowników na stanowisku pomocy nauczyciela, dla uczniów wymagających stałej opieki ze względu na stan zdrowia, niesamodzielność, dysfunkcje.

W odniesieniu do zarzutu braku właściwej liczby nauczycieli do pracy i rotacji kadry, Pani Joanna Wrona, wicedyrektor wyjaśniła, iż w roku szkolnym 2017/2018 miały miejsce zmiany organizacyjne, z uwagi na decyzje o rozwiązaniu umów o pracę przez dwóch nauczycieli, tuż przed rozpoczęciem roku szkolnego, a także przekazanie informacji o długotrwałym zwolnieniu lekarskim przez kolejnego nauczyciela. Jednocześnie w połowie września 2017 r. inny nauczyciel zatrudniony na zastępstwo (w wymiarze 0,5 etatu), nie przedłużył umowy na kolejny okres. Ponadto, utrudnieniem były długotrwałe zwolnienia lekarskie kolejnych 2 nauczycieli (trwające nadal), w tym wicedyrektora Pani Anny Gil. W związku z powyższym, dyrektor Zespołu Szkół podjął działania w celu zatrudnienia dodatkowych nauczycieli, a do tego czasu przydzielił nauczycielom zatrudnionym w Zespole stałe zastępstwa oraz godziny ponadwymiarowe. Dzięki powyższym rozwiązaniom uczniowie mieli zapewnioną ciągłość realizacji treści nauczania określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356) . Wicedyrektor, w oświadczeniu wyjaśniła, iż ww. działania są podejmowane w każdej, analogicznej sytuacji. Natomiast w przypadku krótkotrwałej nieobecności nauczyciela (spowodowanej m.in. chorobą nauczyciela, profilaktycznymi badaniami lekarskimi, jednodniowym urlopem, nieobecnością wynikającą z tytułu opieki nad dzieckiem, czy też związanej z odmienną organizacją pracy Zespołu Szkół wynikającą np. z uwagi na wyjście na wycieczkę, praktyki wspomagane, warsztaty dla uczniów) zapewniana jest tymczasowa zmiana organizacji planu obowiązującego w danych oddziałach.

Odnosnie zarzutu łączenia oddziałów Pani Joanna Wrona, wicedyrektor wyjaśniła, iż w przypadku nieprzewidzianych braków kadrowych, możliwe jest również łączenie oddziałów, z tym, że w takich sytuacjach brane są pod uwagę: indywidualne potrzeby edukacyjne

.....
parafy kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki

i możliwości psychofizyczne ucznia (np. trudne zachowania dziecka w relacjach z innymi uczniami, bądź nauczycielami), znajomość dziecka przez nauczyciela zastępującego, zgodność etapu edukacyjnego. Ponadto, zachowana jest liczebność uczniów w oddziale zgodnie z § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r., poz. 649 z późn. zm.). Wicedyrektor dodała, że w przypadku łączenia klas, z uwagi na fakt, iż wszyscy uczniowie Zespołu Szkół, danego etapu edukacyjnego, realizują tę samą podstawę programową, a każdy uczeń posiada indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, nie ma problemu z realizacją programu nauczania. W uzupełnieniu Pani Joanna Wrona poinformowała, że w celu zapewnienia ciągłości procesu wychowawczego uczniów i bieżącej współpracy z rodzicami, wyznaczani są tzw. *nauczyciele zastępujący wychowawców klas* w przypadku nieobecności danego wychowawcy. Do ich zadań należy rozwiązywanie ewentualnych trudności wychowawczych, kontakty z rodzicami, organizowanie spotkań zespołu nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniami w klasie, monitorowanie prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

c) bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki

Bezpieczne i higieniczne warunki pobytu uczniów w Zespole Szkół regulują opracowane Procedury i systemy w Zespole Szkół Specjalnych nr 90 w Warszawie np.:

- Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia problemu zdrowotnego u ucznia oraz dotycząca podawania leków uczniom przez pracowników szkoły,
- Procedura rozwiązywania problemów wychowawczych w przypadku wystąpienia w placówce,
- Procedura organizowania zajęć, imprez i wycieczek poza terenem placówki.

W pomieszczeniach Zespołu Szkół znajduje się m. in. *Plan Ewakuacji Zespołu Szkół Specjalnych nr 90 na wypadek pożaru lub innego zagrożenia*, *Procedura postępowania w razie wypadku ucznia w Zespole Szkół Specjalnych nr 90 w Warszawie*, *Zasady pierwszej pomocy przedmedycznej*, w pracowni komputerowej umieszczona jest *Instrukcja BHP przy obsłudze komputera*. W Zespole Szkół prowadzony jest *Rejestr wypadków uczniów*. Ostatni wpis jest z dnia 19 kwietnia 2016 r.

W Zespole Szkół został opracowany i uzgodniony z nauczycielami „Plan Dyżurów Nauczycieli Rok Szkolny 2017/2018” obowiązujący podczas przerw, uwzględniający indywidualne potrzeby rozwojowe oraz możliwości psychofizyczne uczniów przedstawione przez zespoły nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniami w danym oddziale. Wszyscy uczniowie pozostają pod opieką nauczycieli, których wspierają dodatkowo pomoce nauczycieli. Przerwy uczniowie spędzają na korytarzu górnym, w sali gimnastycznej, w sali muzycznej, bądź oddzielnie w klasach, zgodnie ze wskazaniem zespołów nauczycieli i specjalistów. W dniu kontroli obserwowano dyżur pełniony podczas przerwy przez nauczycieli wspólnie z pomocami nauczycieli. Dyżur przebiegał zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w Zespole, spokojnie, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb każdego ucznia. Z wyjaśnień wicedyrektora oraz przeprowadzonej obserwacji w dniu kontroli, podczas przerw nie jest puszczana głośna muzyka z radiowęzła szkolnego. Pani Joanna Wrona wyjaśniła, że w Zespole Szkół nie ma dzwonek. Na prośbę nauczycieli puszczany był

.....
parafy kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki

wyłącznie sygnał muzyczny (kilkusekundowy) imitujący dzwonek, celem ułatwienia nauczycielom kontroli czasu rozpoczynania i kończenia zajęć lekcyjnych. Jednak obecnie (tj. od stycznia 2018 r.) nie funkcjonuje.

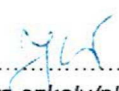
Jak wynika z oświadczenia Pani Joanny Wróby, w ramach bieżącej współpracy wychowawców z rodzicami, wszystkie kwestie związane z funkcjonowaniem uczniów na terenie Zespołu Szkół np. z uwagi na stan zdrowia dziecka, są ustalane na bieżąco (np. brak zgody na udział w wycieczkach i spacerach, przemieszczanie się pomiędzy piętrami wyłącznie windą, podawanie posiłków w określonych godzinach) i przestrzegane przez kadrę pedagogiczną. Również w formie pisemnej rodzice wyrażają zgodę (lub brak zgody) na udział dzieci w planowanych imprezach, np. podczas których jest wykorzystywana muzyka i jest m. in. głośno. W związku z powyższym, decyzję o udziale dzieci ww. imprezach podejmuje przede wszystkim rodzice oraz w uzgodnieniu z nimi, wychowawca oddziału, czy też nauczyciel prowadzący z uczniem zajęcia edukacyjne.

W odniesieniu do zarzutu zorganizowania „Międzyszkolnego Mini Playback Show” ustalono, że impreza odbyła się w dniu 22 marca 2018 r. zgodnie z opracowanym „Harmonogramem imprez stałych w ZSS nr 90 rok szkolny 2017/2018”, który został przyjęty przez radę pedagogiczną do realizacji w dniu 13 września 2017 r. Jest to coroczna zabawa muzyczna o charakterze międzyszkolnym, w której biorą udział uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym z warszawskich szkół specjalnych, w tym chętne dzieci z Zespołu Szkół nr 90. Impreza ma charakter konkursu, podczas którego uczniowie prezentują przygotowane przez siebie utwory muzyczne. Jest to bardzo lubiane przez dzieci przedsięwzięcie, umożliwiające uczniom zaprezentowanie swoich mocnych stron, integrujące społeczność lokalną i wzmacniające współpracę międzyszkolną. W imprezach o takim charakterze nie biorą udziału uczniowie Zespołu Szkół, którzy mają przeciwwskazania i brak zgody rodzica. W tym czasie dla nich organizowane są zajęcia w klasie.

W zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki stwierdzono, iż na terenie Zespołu Szkół znajdują się gaśnice, hydranty posiadające aktualne atesty oraz oznaczenia drogi ewakuacyjnej zgodnie z rozporządzeniem rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.).

Na początku roku szkolnego, regularnie dokonywane są przeglądy budynku celem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektu. Ostatnia kontrola miała miejsce w dniu 4 września 2017 r. i wykazała, że obiekt jest przygotowany do kontynuowania działalności oświatowej, nie stwierdzono zagrożeń. Kolejna kontrola dokonywana jest po zakończeniu ferii zimowych. W roku szkolnym 2017/2018 ww. kontrola odbyła się 29 stycznia 2018 r. Pomieszczenia Zespołu Szkół są bardzo estetyczne, czyste, wyposażone w niezbędne pomoce dydaktyczne. Z relacji wicedyrektora Zespołu Szkół oraz obserwacji pracy nauczycieli i uczniów w dniu kontroli wynika, że zajęcia odbywają się z poszanowaniem odrębności każdego ucznia, uwrażliwieniem na potrzeby drugiego człowieka, w duchu tolerancji, otwartości i empatii.

.....
parafy kontrolujących

.....
dyrektora szkoły/placówki

d) obowiązki dyrektora, nadzór pedagogiczny

W odniesieniu do zarzutu wprowadzania nadmiernej dyscypliny wobec nauczycieli i uczniów przez wicedyrektora Zespołu Szkół, wicedyrektor Joanna Wrona wyjaśniła, że zarzut jest niezasadny. Poinformowała, że „...” pełni funkcję wicedyrektora Zespołu Szkół od 1 września 2016 r. i wykonuje swoje zadania w ramach nadzoru pedagogicznego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, zapisami w Statucie Zespołu Szkół, Statutu Szkoły Podstawowej Specjalnej oraz Statutu Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy oraz obowiązującymi w Zespole Szkół procedurami. Od dnia 27 listopada 2017 r. przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Funkcję wicedyrektora Zespołu Szkół od 8 stycznia 2018 r. pełni p. Joanna Wrona.

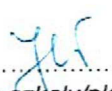
Plan nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2017/2018 wraz z załącznikami (m. in. Załącznik nr 4 - „Harmonogram obserwacji”) został przedstawiony nauczycielom, którzy mogli zgłaszać do niego uwagi i w wersji ostatecznej został przedstawiony radzie pedagogicznej w dniu 13 września 2017 r. Nauczyciele pracujący w Zespole Szkół mają możliwość indywidualnego ustalenia terminu obserwacji zajęć. Z przedstawionej podczas kontroli dokumentacji dotyczącej obserwacji, wynika, że obserwacje zajęć nauczycieli odbywają się zgodnie z obowiązującym harmonogramem i są dokumentowane *Arkuszach obserwacji zajęć*. Pozostałe zadania w ramach nadzoru pedagogicznego (m. in. kontrolowanie prowadzenia przez nauczycieli dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej, realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych uczniów, pełnienie dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych, organizacji zajęć zgodnie z Tygodniowym Rozkładem Zajęć, zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Zespole Szkół) są realizowane na bieżąco.

Jednocześnie z oświadczenia p. Joanny Wrony wynika, że dyrektor Zespołu Szkół na bieżąco spotyka się z nauczycielami i rodzicami, jeśli zgłaszają taką potrzebę, zarówno bez wcześniejszego umówienia się, jak i po ustalonym terminie spotkania. Dodatkowo wyznaczono godziny przyjmowania przez dyrektora skarg i wniosków (w czwartki w godz. 10.00-12.00 lub w innych terminach uzgodnionych z dyrektorem Zespołu Szkół). Ww. informację udostępniono na tablicy ogłoszeń w holu głównym przy wejściu do budynku oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Szkoły (<https://zs90.bip.um.warszawa.pl>). Ponadto, na początku każdego roku szkolnego, podczas zebrań klasowych dyrektor Zespołu Szkół zachęca rodziców do zgłaszania wszelkich próśb lub uwag. W tym celu, przy wejściu do szkoły, udostępniono specjalną skrzynkę, do której można wrzucać różne informacje, pomysły, potrzeby, uwagi dotyczące funkcjonowania Zespołu Szkół nr 90 w Warszawie.

7. Zalecenia, podstawa prawna, termin realizacji zaleceń

Zaleceń nie wydano.

parafy kontrolujących

dyrektora szkoły/placówki

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U z 2017 r., poz.1658) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- Mazowieckiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń;
- organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Wykaz załączników – brak

8. Spostrzeżenia wizytatora świadczące o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu szkoły/placówki, a niebędące przedmiotem tej kontroli - brak

Protokół podpisali:

WICEDYREKTOR

Joanna Wrona

.....
/dyrektor szkoły/placówki/

WIZYTATOR

.....
Anne Kościńska-Dobosz

STARSZY WIZYTATOR

.....
Izabela Wielgomas

.....
/kontrolujący/

 27.04.2018r.
.....
Miejscowość, data

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

WICEDYREKTOR

Joanna Wrona

27.04.2018r.
.....

Data, podpis dyrektora szkoły lub placówki

.....
parafy kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki